Dosar nr. 4r-814/26 Judecătoria Căușeni, sediul Central
PIGD nr. 4-25122720-02-4r-11022026 Judecător: Negru Nicolae

D E C I Z I E

23 iulie 2026 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Bulhac Ion
Judecători Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în şedinţă de judecată, *fără participarea părţilor*, recursul declarat de Morari Natalia, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 10 decembrie 2025, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, contestația depusă de Morari Natalia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 și deciziei de sancționare din 04.08.2025, întocmite în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, și s-a menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 și decizia de sancționare din 04.08.2025, emisă în cauză contravențională, în privința lui Morari Natalia, prin care a fost sancționată cu amendă în cuantum de 500 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 25 000 de lei.

Procedura de înștiințare a părților a fost respectată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond.

La 4 august 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, Danoi Dumitru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623, potrivit căruia, în luna octombrie 2024, Morari Natalia a acceptat și a instalat în telefonul mobil aplicația PSB „Bank” ca ulterior să primească mijloace financiare în scopul exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul scrutinului electoral din toamna anului 2024, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Prin decizia agentului constatator, Morari Natalia a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

La 18 august 2025, petiționara Morari Natalia a depus contestație, în ordinea art.448 Cod contravențional, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 din 04.08.2025 și a deciziei de sancționare emise în privința sa, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 10 decembrie 2025 s-a respins, ca neîntemeiată, contestația depusă de Morari Natalia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 și deciziei de sancționare din 04.08.2025, întocmite în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional și s-a menținut fără modificări procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 și decizia de sancționare din 04.08.2025, emisă în cauză contravențională, în privința lui Morari Natalia, prin care a fost sancționată cu amendă în cuantum de 500 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 25 000 de lei.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Morari Natalia a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Căuşeni, sediul Central din 10 decembrie 2025 şi adoptarea unei noi hotărâri de admitere a contestației integral.

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, agentul constatator a interpretat și aplicat eronat normele legale, iar procesul-verbal a fost întocmit cu încălcarea drepturilor procedurale, fără respectarea principiului individualizării răspunderii contravenționale și fără administrarea unor probe suficiente care să confirme săvârșirea contravenției imputate.

Subliniază recurenta că a fost sancționată în temeiul art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, pentru pretinsa acceptare a primirii mijloacelor bănești prin intermediul aplicației mobile „PSB” (Federația Rusă), în scopul determinării exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor prezidențiale și al referendumului republican din anul 2024. Însă, agentul constatator nu a demonstrat existența elementelor constitutive ale contravenției, nefiind stabilite acțiunile concrete prin care aceasta ar fi acceptat ori primit mijloace bănești, scopul urmărit, precum și legătura dintre pretinsele acțiuni și exercitarea drepturilor electorale.

Punctează, că simpla existență a unei aplicații mobile sau includerea unei persoane într-o listă nu constituie dovada acceptării ori primirii unor mijloace bănești, or nu au fost prezentate probe privind transferul efectiv al banilor, existența unui cont bancar, utilizarea aplicației, proveniența mijloacelor financiare sau beneficiul obținut.

În acest sens indică că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în baza unor informații insuficiente, fără administrarea probelor necesare

pentru stabilirea circumstanțelor faptei și a vinovăției. Agentul constatator s-a limitat la preluarea unor informații dintr-un tabel Excel și din materialele unei cauze penale, fără verificarea individuală a acestora. Raportul de analiză informațional-criminală din 7 februarie 2025, întocmit în cadrul cauzei penale nr. 2023970322, precum și materialele aferente nu demonstrează implicarea sa în săvârșirea contravenției. La fel, nu a fost identificată nicio conexiune între cauza contravențională și cauza penală respectivă, iar materialele invocate nu conțin probe directe privind acceptarea sau primirea unor mijloace bănești.

Accentuează că agentul constatator nu a prezentat probe care să confirme că ar fi fost informată despre existența aplicației „PSB", că ar fi utilizat-o, că ar fi acceptat mijloace financiare ori că ar fi acționat în scopul influențării exercitării dreptului de vot, or simpla includere a numelui său într-o listă nu poate constitui temei suficient pentru angajarea răspunderii contravenționale. Instanța de fond nu a efectuat o examinare completă și obiectivă a materialelor cauzei, limitându-se la acceptarea concluziilor agentului constatator, fără verificarea suficienței probelor administrate și fără elucidarea tuturor circumstanțelor relevante pentru soluționarea cauzei.

Consideră că a fost încălcat principiul prezumției de nevinovăție și regula in dubio pro reo, întrucât dubiile existente cu privire la săvârșirea faptei și vinovăția persoanei urmau a fi interpretate în favoarea sa, iar sarcina probațiunii revenea agentului constatator. Instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 458 din Codul contravențional, care impun verificarea existenței faptei contravenționale, a caracterului contravențional al acesteia, a vinovăției persoanei și a circumstanțelor relevante pentru justa soluționare a cauzei.

Procedura de citare a părților.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că recursul

declarat de Morari Natalia este întemeiat şi pasibil de a fi admis cu casarea hotărârii instanţei de fond şi emiterea unei noi hotărâri, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravențional în cazurile prevăzute la art. 441.

În acord cu art.458 alin.(1) Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În corespundere cu art. 462 alin. (1) Cod contravenţional, hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată şi motivată.

Conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi, argumentelor invocate de către părţi întru admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*). În cazul în care instanţa de judecată se abţine de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza *Hiro Balani vs. Spania, 1994*).

În virtutea art.8 alin.(2) Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

Normele consacrate la alin.(2)- (3) ale art. 374 Cod contravenţional stabilesc că procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau

al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 375 alin. (1), (2) și (3) Cod contravenţional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

În corespundere cu prevederile art.440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanță de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui. Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

În accepțiunea art. 425 Cod contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte,

obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită.

În fapt, reieșind din materialele cauzei se atestă că, la 4 august 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, Danoi Dumitru, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623, potrivit căruia, *în luna octombrie 2024, Morari Natalia a acceptat și a instalat în telefonul mobil aplicația PSB „Bank" ca ulterior să primească mijloace financiare în scopul exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul scrutinului electoral din toamna anului 2024, prin ce a comis contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.*

Prin decizia agentului constatator, Morari Natalia a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25 000 lei.

La 18 august 2025, petiționara Morari Natalia a depus contestație, în ordinea art.448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 10 decembrie 2025 s-a respins, ca neîntemeiată, contestația depusă de Morari Natalia.

În acest context, Colegiul penal constată că instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate în susținerea învinuirii și nu a verificat dacă fapta concretă imputată Nataliei Morari, astfel cum a fost descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție, corespunde conduitei incriminate de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional și dacă probele administrate demonstrează, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența faptului contravențional și vinovăția persoanei.

Colegiul reiterează că, în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional (în vigoare la data incriminării) constituie contravenţie și se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale: pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Instanța de recurs notează că *latura obiectivă* a contravenției prevăzute de art.47[1] alin. (1) Cod contravențional se realizează alternativ prin cel puțin una dintre următoarele modalități normative: pretinderea, acceptarea sau primirea, de către un alegător, a unor bunuri, servicii, privilegii ori avantaje sub orice formă, care nu i se cuvin, unde, pretinderea este solicitarea expresă sau tacită a bunurilor/avantajelor; acceptarea – constituie consimțământul de a primi ceva (fie

explicit, fie prin comportament pasiv); iar primirea este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului, (adică pentru a determina alegătorul cum să voteze sau să nu voteze).

Raportând dispozițiile legale menționate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 din 4 august 2025, Morari Natalia a fost învinuită că, *în luna octombrie 2024, ar fi acceptat și instalat în telefonul mobil aplicația PSB „Bank", pentru a primi ulterior mijloace financiare în scopul exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul scrutinului electoral din toamna anului 2024.*

În acest context, Colegiul penal constată că fapta descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție nu corespunde acțiunilor care formează latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional. Or, norma legală incriminează pretinderea, acceptarea sau primirea unor bunuri, servicii, privilegii ori avantaje necuvenite, în timp ce, în speță, agentul constatator i-a imputat Nataliei Morari acceptarea și instalarea unei aplicații bancare în telefonul mobil.

Prin urmare, Colegiul penal constată că agentul constatator a încadrat juridic fapta imputată în prevederile art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, fără ca acțiunea concretă descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție, respectiv acceptarea și instalarea aplicației PSB „Bank", să corespundă conduitei incriminate de norma respectivă. Simpla indicare a scopului unei eventuale primiri ulterioare a mijloacelor financiare nu poate suplini lipsa unei acțiuni care să corespundă modalităților normative expres prevăzute de lege.

Totodată, Colegiul penal subliniază că procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, deși sunt acte emise de o autoritate publică în limitele competenței sale și beneficiază de prezumția de legalitate, autenticitate și veridicitate, nu pot constitui, prin ele însele, o dovadă suficientă a vinovăției atunci când constatările consemnate în acestea nu sunt susținute printr-un ansamblu probatoriu apt să demonstreze existența faptei contravenționale.

În acest sens, prezumția de veridicitate a constatărilor agentului constatator nu are caracter absolut și nu poate conduce la transferarea sarcinii probațiunii asupra persoanei acuzate. Sarcina demonstrării existenței faptei contravenționale și a vinovăției persoanei revine acuzării, iar simpla descriere a unei conduite în procesul-verbal nu poate suplini lipsa probelor care să confirme circumstanțele esențiale ale învinuirii.

Colegiul penal constată că, pe lângă necorespunderea conduitei descrise în procesul-verbal cu modalitățile normative ale contravenției imputate, materialele cauzei nu conțin probe certe, pertinente și concludente care să demonstreze că

Morari Natalia ar fi pretins, acceptat sau primit avantaje necuvenite în scopul exercitării ori neexercitării drepturilor sale electorale.

Or, potrivit art. 375 alin. (3) Cod contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite, în conformitate cu principiul *in dubio pro reo*.

De asemenea, Colegiul penal reține că respectarea principiului prezumției de nevinovăție presupune ca vinovăția persoanei să fie stabilită în baza unor probe suficiente, iar nu exclusiv în temeiul constatărilor agentului constatator, în lipsa unor elemente probatorii care să confirme realizarea conduitei incriminate.

În consecință, Colegiul penal constată că fapta imputată Nataliei Morari, astfel cum a fost descrisă în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu corespunde conduitei incriminate de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, iar probele administrate nu demonstrează că aceasta ar fi pretins, acceptat sau primit bunuri, servicii, privilegii ori avantaje necuvenite în scopul exercitării sau neexercitării drepturilor electorale.

În conformitate cu art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, procesul contravențional încetează în cazul în care nu există faptul contravenției.

Raportând această normă la circumstanțele constatate, Colegiul penal conchide că, în speță, nu a fost stabilită existența faptului contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, întrucât conduita imputată Nataliei Morari nu corespunde acțiunilor incriminate de norma respectivă, iar materialul probator administrat nu demonstrează realizarea acestora. Prin urmare, procesul contravențional intentat în privința Nataliei Morari urmează a fi încetat din motivul lipsei faptului contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Din considerentele expuse, Colegiul penal admite recursul declarat de Morari Natalia, casează hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central, din 10 decembrie 2025, și adopta o nouă hotărâre privind încetarea procesului contravențional intentat în privința Nataliei Morari în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

În conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1) lit. a), art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Morari Natalia, se casează integral hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 10 decembrie 2025, se rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri prin care:

Se admite contestația depusă de Morari Natalia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 312623 din 04.08.2025 și a deciziei de

sancționare emise în privința lui Morari Natalia, în baza art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința Nataliei Morari, învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) din Codul contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Bulhac Ion***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***